

Procena zaliha po prosečnoj ukalkulisanoj razlici u ceni

Po zakonu se na kraju perioda zalihe moraju proceniti po nabavnoj vrednosti. Ako se zalihe vode po prodajnim cenama, onda se zalihe periodično svode na nabavne cene metodom **prosečne ukalkulisane razlike u ceni**. Osnovna ideja sistema jeste da se preko godine konta vode isključivo po prodajnim cenama, a onda se na osnovu odnosa razlike u ceni kod ulaza formira razlika kod izlaza. Pri tom se UF knjiže na sledeći način (recimo da je nabavljeno 10 kom artikla po 70 din, a prodajna cena na kalkulaciji je 100 din):

Konto Duguje Potražuje

1320 (roba) 1000

1329 (ruc) 300

Iz odnosa konta 1329 i 1320 možemo da zaključimo da je sad u zalihama od 1000 dinara ukalkulisano 30% razlike u ceni. Sad se knjiži izlazna faktura (recimo, prodat je 1 kom x 100 din, 5% rabat):

Konto Duguje Potražuje

2020 (kupac) 112.10

4700 (pdv) 17.10

6020 (prihod) 100

6020 (prihod) 5

1320 (roba) 100

5010 (nab.vred.) 100

Sada na kontu 5010 stoji da je nabavna vrednost prodate robe 100 din, što nije tačno i treba je svesti na nabavnu vrednost. Ako znamo da je u zalihama 30% razlike u ceni, onda se primenom gornjeg koeficijenta dobija da je RUC prodate robe $1329P/1320D \times 5010D = 300/1000 \times 100 = 30$. Sad se posebnim nalogom sa konta 5010 stornira tih 30 dinara i stavlja na konto 1329, tako se dobija da je nabavna vrednost prodate robe 70 dinara, što je tačna vrednost.

Ovaj metod može imati i određene varijacije. Na primer, može se odrediti koeficijent i onda ugraditi direktno u pravilo za knjiženje, do kraja perioda, kada se ponovo računa novi koeficijent itd.